

OPROEP TOT INDIENEN VAN BLIJKEN VAN
BELANGSTELLING

Shift my enterprise

—

Begeleidingsprogramma bij de economische transitie
Presentatiedossier 2024

Een initiatief van Alain Maron, Minister van Klimaattransitie en Leefmilieu en Barbara Trachte, Staatssecretaris
voor Economische Transitie

INLEIDING

1. De uitdagingen van de economische transitie

Onze huidige economische ontwikkeling toont haar ecologische, sociale en menselijke grenzen.

Het productie-consumptiemodel, gebaseerd op een logica van het type “opdelven - produceren - consumeren - weggooien”, zorgt immers voor een negatieve impact op het milieu (uitstoot van broeikasgassen, verlies aan biodiversiteit, verschillende vormen van vervuiling, schaarste van hulpbronnen, afvalproductie, enz.). Sinds 2023 zijn zes van de negen milieulimieten van onze aarde overschreden¹, wat een kritieke situatie creëert voor het klimaat en de biodiversiteit, en tegelijk sociale ongelijkheid aanwakkert (verschillen in inkomen en vermogen, delocalisatie door de druk op arbeidskosten, onzekere arbeidsomstandigheden, enz.). Deze werking, eerder gebaseerd op groei dan op welzijn, legt ook druk op het personeel, wat zich uit in langdurig ziekten, burn-outs, verlies aan zingeving, gebrek aan betrokkenheid bij ondernemingsprojecten, enz.

Het doel van de economische transitie is *het economische model te doen evolueren* om er de uitdagingen op het vlak van duurzaamheid in te integreren en zo bij te dragen aan een globale oplossing voor de hierboven vernoemde milieulimieten. Deze transitie gebeurt via een omvorming van de onderneming, enerzijds op het vlak van het beheer, de organisatie, de besluitvormingsprocessen en het type management dat er wordt uitgeoefend, en anderzijds wat betreft de strategie van de onderneming, haar zakelijke model en haar waardebod. Concreet vertaalt deze transitie zich in een *intentie* maar ook en vooral in concrete acties met betrekking tot de uitdagingen waarmee de ondernemingen te maken krijgen:

- **op ecologisch vlak** (E): door de negatieve impact te beperken (afval, verlies aan biodiversiteit, CO₂-uitstoot, vervuiling van ecosystemen, ...) ,en zelfs hulpbronnen te regenereren;
- **op sociaal vlak** (S): door ervoor te zorgen dat de geproduceerde waarde ruim wordt gedeeld en aan zoveel mogelijk mensen ten goede komt (diversiteit, gezondheid en welzijn, opleiding, ...);
- **op het vlak van governance** (G): door de mens centraal te stellen in het ondernemersproject, door een participatieve dynamiek te bevorderen en/of te zorgen voor een democratischere besluitvorming (transparante beslissingen/informatie, participatie, waarden en ethiek, ...).

In die context richt de oproep tot blijken van belangstelling “Shift my enterprise”, opgestart door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van de Shifting Economy-strategie, zich tot Brusselse ondernemingen die een voortrekkersrol willen spelen in de economische transitie en hun ecologische en maatschappelijke impact willen versterken.

¹Stockholm Resilience Center, Lucas Chancel (dir.), Thomas Piketty, Emmanuel Saez et Gabriel Zucman, ***Rapport sur les inégalités mondiales 2022***, Word Inequality Lab, Seuil, Inami, Ugent, Eurofound

2. Gewestelijke context: de Shifting Economy-strategie

Om een antwoord te bieden op de uitdagingen van de economische transitie heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in maart 2022 de [Shifting Economy](#)-strategie aangenomen. Met de uitrol van deze strategie concretiseert het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de volgende ambitie: “*de geleidelijke transformatie van de Brusselse economische activiteiten om bij te dragen aan lokale en wereldwijde sociale en ecologische uitdagingen, evenals het creëren en behouden van kwaliteitsvolle jobs voor de Brusselaars*”

Om de ondernemingen bij deze transitie te begeleiden, bevordert het gewest de voorbeeldigheid op sociaal en milieuvlak en bereidt het de ondernemingen voor die op termijn meer verantwoordelijkheid zullen moeten nemen op sociaal en milieuvlak en op het gebied van governance, in het bijzonder in het kader van de Europese wetgeving (de CSRD-richtlijn, de CSDD, Europese taxonomie, ...).

In die optiek heroriënteert het Brussels Hoofdstedelijk Gewest al zijn economische steunmechanismen (begeleiding, financiering, accommodaties, openbare aanbestedingen, enz.) om de economische activiteiten territoriaal te verankeren, met respect voor het milieu, en om ze een maatschappelijk oogmerk te verlenen. Op die manier zullen vanaf 2024 ondernemingen die streven naar [voorbeeldigheid op sociaal en/of milieuvlak](#) een verhoging van de steun kunnen krijgen [voor ontwikkeling en economische transitie](#). Tegen 2030 zullen enkel voorbeeldige ondernemingen nog economische steunregelingen van het gewest kunnen genieten.

3. “Shift my enterprise”: een opportuniteit om te grijpen!

Ondernemingen hebben alles te winnen bij een transitie van hun economisch model: welvaart, veerkracht en concurrentievermogen. Het is nodig te anticiperen op de economische transitie, waar heel Europa vroeg of laat op afstevent, door nieuwe markten aan te boren, in te spelen op de veranderende vraag van de consument, te anticiperen op nieuwe regelgeving of nog door nieuw talent aan te trekken.

Hoewel een meerderheid van de ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (72% volgens de [barometer voor economische transitie van ondernemingen 2023](#)) nu overtuigd zou zijn van de noodzaak hun economisch model te wijzigen, blijft de vraag echter dikwijls: **hoe en met welke middelen actie ondernemen?**

Via deze oproep tot blijken van belangstelling vervult het gewest zijn rol door ondernemingen die hun aanbod of hun werkmethodes willen omvormen begeleiding aan te bieden. Op die manier is deze oproep tot het indienen van blijken van belangstelling een springplank naar voorbeeldigheid op sociaal en/of milieuvlak. Micro-ondernemingen, zko's en kmo's die ondersteund worden door “Shift my enterprise”, zullen op die manier aan het einde van het voorgestelde begeleidingstraject immers [een verhoging van de steun en de premies](#) die ze kunnen krijgen voor ontwikkeling en economische transitie.

Sinds 2020 zijn heel wat bedrijven met de steun van het gewest begonnen met hun transitie. We noemen er enkele: e-farmz, Kazidomi, les Savonneries Bruxelloises, Oxfam, Democo, Decathlon Belgium, B-post, Exki, Kréfel, Valens, TCO services, Sodexo, enz.

Sluit in 2024 aan bij deze ondernemingen die baanbrekend werk hebben verricht op het vlak van transitie, en maak gebruik van ons begeleidingsaanbod!

4. Inhoud van het document

Dit document geeft een antwoord op de volgende vragen:

1. **Waarom een economische transitie in uw bedrijfsmodel?**
  - De voordelen van een transitie voor uw onderneming ([pagina 5](#))
2. **Wat betekent een transitie concreet voor uw onderneming?**
  - Concrete actiemiddelen om een duurzame onderneming te worden op sociaal en/of milieuvlak ([pagina 8](#))
3. **Wat biedt het gewest de ondernemingen aan in het kader van deze oproep?**
  - Hulp op maat: presentatie van het voorgestelde begeleidingstraject ([pagina 11](#))
4. **Hoe aan dit programma deelnemen?**
  - Voorwaarden en nadere regels voor deelname ([pagina 14](#))

De voordelen van een transitie voor uw onderneming

1. Tegemoetkomen aan een groeiende vraag naar duurzaamheid en uw imago verbeteren bij klanten en consumenten

Door duurzaamheidswaarden en -principes te integreren in de kern van uw project en het bedrijfsmodel van uw onderneming kunt u zich onderscheiden van de concurrentie en een concurrentievoordeel behalen:

- In 2020 gaf 89% van de Brusselaars aan in grote mate overtuigd te zijn van de dringende noodzaak om actie te ondernemen voor de toekomst van de planeet.²
- En in 2021 zag 59% van de Brusselse ondernemingen en zelfstandigen die aangaven het begrip circulaire economie te kennen, er een middel in om hun cliënteel te behouden of nieuwe klanten te werven.³
- In 2021 vond 69% van de Brusselse ondernemingen en zelfstandigen die aangaven het begrip circulaire economie te kennen dat ze door die circulaire economie een beter imago kregen.⁴
- Ook de overheidssector hecht veel belang aan de transitiedoelstellingen. De vraag van de overheid naar goederen en diensten evolueert de afgelopen jaren naar duurzame oplossingen met een toenemend aantal overheidsopdrachten die sociale, economische en milieucriteria bevatten. Met een overheidssector die in 2022 goed was voor 14% van het Brusselse BBP⁵ is het voor ondernemingen een aanzienlijk voordeel in staat te zijn tegemoet te komen aan deze duurzaamheidseisen!

2. Anticiperen op financiële risico's en gebruikmaken van de mogelijkheden voor financiering of kostenverlaging

Inzetten op duurzaamheid betekent ook werken aan de **veerkracht van uw onderneming** en anticiperen op bepaalde financiële risico's die gepaard gaan met een niet-duurzaam beheer van hulpbronnen, zoals de toenemende schaarste van bepaalde grondstoffen, stijgende energie- en grondstofkosten, enz. Investeren in ecologische beheerpraktijken kan ook helpen om bepaalde kosten te verlagen, zoals de kosten in verband met energieverbruik.

Over het algemeen zal de **monetaire impact** van niets doen groter zijn dan de kosten van een transitie. Volgens het *Institute for Climate Economics* (I4CE) kan elk jaar een daling van -1% tot -10% van het BBP worden verwacht als de drempel van +2°C wordt bereikt tussen 2050 en 2070. Het instituut voorspelt ook dat tegen 2050 35% van de extra verzekeringskosten verband zal houden met de klimaatverandering.

Een studie uitgevoerd door PWC in 2023 beoordeelde de **financiële risico's** in verband met de fysieke impact van de klimaatverandering op een steekproef van 100 ondernemingen. Uit deze studie bleken financiële risico's van gemiddeld 10% van de jaaromzet en van 4% van hun marktwaarde. Anderzijds werden in België de jaren 2022 en 2023 gekenmerkt door de weerslag van de stijging

² https://document.environnement.brussels/opac_css/elecfile/RAP_2020_BarometreComportementsSonecom
<https://barometer.shiftingeconomy.brussels/nl/percepties/>
<https://barometer.shiftingeconomy.brussels/nl/percepties/4>

⁵ BISA, 2021

van de energieprijzen op alle economische sectoren als gevolg van de oorlog in Oekraïne.⁶

Tot slot moeten we ook beklemtonen dat op het gebied van **bedrijfsfinanciering** zowel de privé- als de overheidssector vanaf nu rekening houden met duurzaamheidscriteria (ESG) bij het investeren in bepaalde projecten of om ondernemingen te financieren. Het begrip voorbeeldigheid is hier bijzonder belangrijk, gelet op de nieuwe regelgevingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op het vlak van subsidies.

3. Anticiperen op toekomstige wetgeving in verband met duurzaamheid

De gewestelijke, federale en Europese wetgeving evolueert ook in de richting van meer duurzaamheid en van een **dwingend kader op het gebied van sociale en milieu-impact**. Zo heeft de Europese Unie een richtlijn aangenomen met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen (CSRD - Corporate Sustainability Reporting Directive) en nieuwe Europese normen voor informatie over duurzaamheid (European Sustainability Reporting Standards of ESRS) gepubliceerd, die vanaf 2024 geleidelijk van toepassing zullen worden.

Het is dus in het onmiddellijke belang van de ondernemingen om te anticiperen op de evolutie in de verplichtingen, en zelfs samen te werken met de regeringen bij de implementering van de nieuwe wetgeving die nodig is om het hoofd te bieden aan de klimaatverandering en aan de toenemende schaarste van hulpbronnen. Dat is bijvoorbeeld het geval met de Logistieke Green Deal, uitgerold in het kader van de Shifting Economy, en met het Good Move-plan.

4. Talenten aantrekken en kwalitatieve werkgelegenheid bevorderen dankzij een aantrekkelijke positionering

In 2022 had 65% van de Belgische werkgevers het moeilijk om personeel aan te trekken, waarmee België het Europese land was dat het meest getroffen werd door de oorlog om talent.⁷

In deze competitie om talent aan te trekken in uw onderneming is **het aanbieden van een zinvol project een belangrijke troef geworden**. Na de COVID-19-periode kon het fenomeen van de “Great Resignation” (het “grote ontslag”) zowat overal in Europa worden waargenomen. In 2022 toonde een studie van Acerta⁸ aan dat één op twee jonge Belgische werknemers overweegt zijn of haar job op te geven om in een andere sector te gaan werken waar hij of zij zowel meer zin als meer evenwicht zou kunnen vinden.

Het starten van een transitieproject binnen uw onderneming vormt ook een doeltreffend middel om **de cohesie, het solidariteitsgevoel en de inzet van uw teams te verhogen**. Werken aan een gezamenlijk project, waarvan de impact veel verder reikt dan het kader en de schaal van de onderneming, biedt een schitterende opportuniteit om te breken met de gewoonte om los van elkaar te werken, banden te creëren tussen de verschillende functies of departementen, en zelfs partnerschappen aan te gaan met andere ondernemingen die betrokken zijn bij een transitieproject.

5. Innoveren en toegang krijgen tot commerciële opportuniteiten

Het Brusselse commerciële landschap verandert voortdurend. Tegelijkertijd neemt de vraag naar duurzame producten en diensten toe. Deze evolutie biedt u **toegang tot nieuwe markten** en nieuwe

⁶ <https://www.pwc.com/gx/en/services/sustainability/assets/cop27/accelerating-business-action-on-climate-change-adaptation.pdf>

⁷ <https://www.lalibre.be/economie/emploi/2022/08/25/la-belgique-est-le-pays-europeen-le-plus-touche-par-la-querre-des-talents-TM37371625C5XMST3ORSZSQF74/>

⁸ <https://www.acerta.be/nl/insights/in-de-pers/1-op-de-2-twintigers-overweegt-job-in-andere-sector>

commerciële opportuniteiten. Consumenten worden zich meer bewust van hun ecologische voetafdruk en zoeken duurzame oplossingen die voldoen aan hun behoeften. Uw onderneming kan zich op deze nieuwe markten positioneren en een **cliënteel aan zich binden dat bezorgd is om het milieu en de sociale impact van zijn verbruik**. Hetzelfde geldt voor uw leveranciers en uw B2B-partners, want tal van ondernemingen evolueren naar meer duurzaamheid en kiezen ervoor samen te werken met firma's die hun waarden delen.

Door te starten met transitie verwerft u niet alleen nieuwe markten maar **positioneert u zich ook als leider in uw sector en versterkt u uw reputatie en competitiviteit door zich te onderscheiden van de concurrentie dankzij producten en diensten die tegemoetkomen aan de behoeften van klanten die steeds meer aandacht hebben voor duurzaamheidscriteria**. Ook hier krijgt het begrip voorbeeldigheid zijn volle betekenis, met het idee een duurzame en verantwoorde economie te promoten bij de ondernemingen van het gewest.

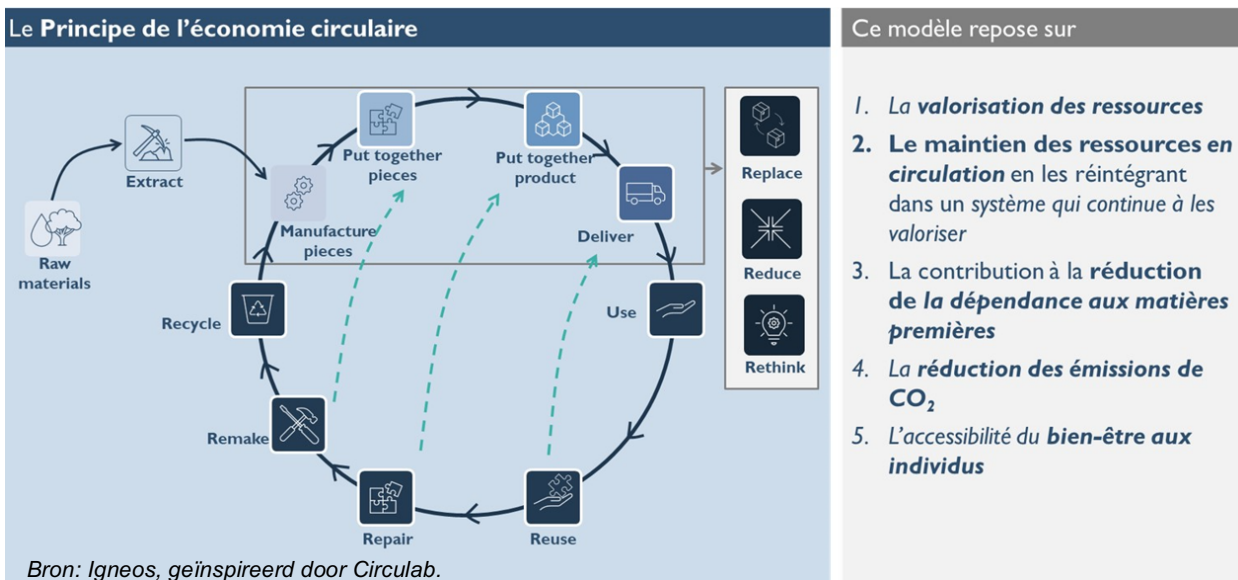
Welke actiemiddelen om de stap te zetten naar transitie?

In de praktijk kan de economische transitie van uw onderneming naar een duurzaam bedrijfsmodel op drie actieniveaus plaatsvinden, al dan niet tegelijkertijd:

1. op ecologisch vlak (E): uw economisch model veranderen naar een circulair model door de negatieve effecten te beperken en zelfs hulpbronnen te regenereren;
2. op sociaal vlak (S), door ervoor te zorgen dat de geproduceerde waarde breed wordt gedeeld en zoveel mogelijk mensen ten goede komt;
3. op governancevlak (G): door een inclusievere governance in te voeren waarbij mensen centraal staan in uw bedrijfsproject, door een participatieve dynamiek aan te moedigen en/of te zorgen voor een democratischer besluitvormingsproces.

1. De overstap van uw economisch model naar een circulair model

Zoals het schema hieronder illustreert, is het [principe van de circulaire economie](#) gebaseerd op het verminderen van het gebruik van hulpbronnen en het (her)opwaarderen ervan, terwijl de producten zo lang mogelijk worden gebruikt. Op die manier wordt de levenscyclus van producten verlengd om het gebruik van grondstoffen en het produceren van afval te verminderen. In de praktijk betekent dit dat afval tot een minimum moet worden beperkt. Wanneer een product aan het einde van zijn levensduur is, worden de hulpbronnen waaruit het bestaat zo lang mogelijk in de economische cyclus gehouden door middel van recyclage. Zo kunnen ze steeds opnieuw worden gebruikt om waarde te genereren.

Wat te doen?

1. Doe een beroep op de korte keten en op hernieuwbare, gerecycleerde of biologisch afbreekbare grondstoffen;
2. Doe een beroep op innovatie en ecologische ontwerpen;
3. Verleng de gebruiksduur van producten (hergebruik, recuperatie, ruil en/of schenking)
4. Verwerk afval uit economische activiteiten;
5. Deel tools en grondstoffen met andere ondernemingen;
6. Wissel materiaal- of energiestromen uit met andere ondernemingen;
7. Vervang de verkoop van een product door de verkoop van een dienst die dezelfde functies vervult als dat product (voorbeeld van functionaliteitseconomie):
8. Enz.

2. Verbetering van uw sociale impact

De sociale omgeving vormt een van de drie dimensies van duurzaamheid. Maximale inclusiviteit staat daarbij voorop om tegemoet te komen aan de **behoeften van de mensen en sociale ongelijkheid te verminderen**. Door te investeren in een sociale doelstelling draagt u bij aan betere levensomstandigheden van de lokale bevolking en aan het bevorderen van een inclusievere en rechtvaardigere maatschappij. Bovendien is een van de principes van **sociaal ondernemerschap** gebaseerd op de verbetering van de arbeidsomstandigheden binnen de onderneming en bij de betrokken partijen (leveranciers, begunstigden, aandeelhouders, ...). Een gezonde en inclusieve werkomgeving bevorderen, komt het welzijn van uw werknemers en de andere betrokken partijen ten goede en zorgt voor een klimaat van vertrouwen en samenwerking binnen uw onderneming.

Wat te doen?

1. Creëer en behoud niet-verplaatsbare jobs door te werken met stabiele arbeidsovereenkomsten;
2. Kwalitatieve werkgelegenheid behouden en ontwikkelen voor laaggeschoolden en/of werknemers via socio-professionele herinschakeling;
3. Bevorder partnerschappen met lokale sociale spelers;
4. Neem sociale clausules op bij de inkoop;
5. Ontwikkel een beleid van inclusie en diversiteit binnen de onderneming (handicap, gender, seksuele geaardheid, sociale of culturele afkomst, enz.);
6. Maak interne en externe opleidingen mogelijk;
7. Maak uw producten en diensten toegankelijk voor zoveel mogelijk mensen en voor de meest kwetsbaren (gedifferentieerde prijzen naargelang het inkomen, huur, schenking, enz.);
8. Zorg voor een sterke lokale verankering op wijk- of gemeentelijk niveau;
9. Herverdeel winsten intern en op alle niveaus van de onderneming;
10. Deel de binnen de onderneming ontwikkelde expertise met non-profitorganisaties;
11. Enz.

3. De invoering van een democratische governance binnen uw onderneming

Een beter governance- en besluitvormingsmodel binnen uw onderneming wordt gekenmerkt door een actieve en billijke deelname van de betrokken partijen, met inbegrip van de werknemers, aan de besluitvormingsprocessen. De principes van een democratische governance omvatten onder meer: samenwerking, individuele soevereiniteit, delen van macht, self-management, alsook welbepaalde rollen en verantwoordelijkheden.

Wat te doen?

1. Breng een participatieve dynamiek tot stand in de onderneming, waarbij de verschillende deelnemende partijen betrokken worden bij de governance van de onderneming;
2. Voer een besluitvormingsproces in dat niet gebaseerd is op kapitaal-eigendom maar op een coöperatief model (één persoon = één stem) (nog te verduidelijken);
3. Ontwikkel een hoge graad van autonomie voor het personeel binnen de onderneming;
4. Zorg ervoor dat de interne beslissingsprocessen transparant zijn en dat er voldoende informatie wordt gedeeld met alle deelnemende partijen;
5. Ga een open gesprek aan met uw deelnemende partijen om hun behoeften en bezorgdheden te begrijpen en neem deze feedback op in uw strategie en besluitvorming;
6. Voer een intern en extern communicatieplan in;
7. Enz.

Shift my enterprise: ondersteuning op maat om u te ondersteunen in uw transitietraject

De oproep tot blijken van belangstelling wil de ondernemingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stimuleren, hen aanmoedigen een nieuw economisch model aan te nemen dat milieu-, sociale en governanceaspecten integreert en tegelijkertijd duurzaamheid en financiële leefbaarheid garandeert en het welzijn van het personeel waarborgt. Concreet komt dit neer op een begeleidingsprogramma met een tweeledige uitdaging:

- Uw onderneming begeleiden bij het bepalen van de actiemiddelen om haar economisch model om te vormen door er de ecologische, sociale en governanceaspecten in op te nemen
- Uw onderneming de weg helpen vinden naar de verschillende technische en financiële steunmaatregelen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

1. Het programma Shift my enterprise is een echte springplank voor uw onderneming:

De voordelen van het programma

1

Degelijke en uitgebreide gratis begeleiding door experts (het equivalent van een subsidie van € 16.000)

2

Een kans om contacten aan te knopen en vereenvoudigde toegang tot de gewestelijke steunregelingen

3

Promotie voor uw project

4

Voordelige voorwaarden om uw intrek te nemen in de gebouwen van Greenbizz.brussels, de gewestelijke incubator voor duurzame projecten.

5

Hogere premies en steun voor economische ontwikkeling als "voorbeeldig" onderneming

Concreet biedt dit begeleidingstraject u de mogelijkheid om:

- Samen met het team van uw onderneming op een participatieve manier een diagnose en actieplan te ontwikkelen (stand van zaken, uitwerking van een meerjarig actieplan en een opvolgings- en evaluatiemethode)
- De uitwerking van dit actieplan te begeleiden

2. Het programma Shift my enterprise: een geleidelijk traject naar voorbeeldigheid op sociaal en/of milieuvlak:

In het kader van Shift my enterprise zal uw onderneming een begeleiding op maat krijgen van een professionele coach die expert is op het gebied van economische transitie. De begeleiding gebeurt door een team van consultants dat daartoe gemandateerd werd door [Brussel Economie en Werkgelegenheid](#) en [Leefmilieu Brussel](#), in nauwe samenwerking met [hub.brussels](#), het agentschap voor bedrijfssteun in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De begeleiding strekt zich uit over een periode van 12 maanden. De jury kan beslissen de samenstelling en duur van de begeleiding aan te passen als zij dit nodig acht. De aangeboden begeleiding wordt gefinancierd door het gewest op basis van het de-minimisstelsel. Het brutosubsidie-equivalent van deze indirecte steun wordt geraamd op 16.000 euro.

De begeleidingsmogelijkheden zijn de volgende:

- Diagnose en actieplan

En/of

- Begeleiding bij de uitvoering

We moedigen u sterk aan beide begeleidingsmogelijkheden te combineren om te kunnen genieten van het volledige begeleidingstraject (diagnose, actieplan en begeleiding bij de uitvoering). Dit traject wordt hieronder uitgelegd:

Stap 1: Opstellen van een diagnose en een actieplan

Deze eerste stap wil u helpen bij het opstellen van een diagnose. Deze diagnose zal het mogelijk maken de meest geschikte strategie te bepalen om het economische model van uw onderneming om te vormen. Ze omvat een 360-graden stand van zaken (economisch model, ambities en beschikbare hulpbronnen, uitdagingen op middellange en lange termijn, enz.) en een actieplan dat de voorwaarden en opportuniteiten preciseert om uw onderneming te leiden naar een echte economische transitie.

Aan het einde van deze eerste stap heeft u een beeld van de acties die op korte, op middellange en op lange termijn moeten worden ondernomen om uw onderneming om te vormen op milieu- en/of sociaal vlak.

Deze diagnose wordt verricht in samenwerking met het hele team van de onderneming. De betrokkenheid van de bedrijfsleider (bij een micro-onderneming of een zko) of van uw medewerkers en de verschillende directieniveaus (bij een kmo) is dus een noodzakelijke voorwaarde.

Deze begeleiding vereist een aanzienlijke inzet van de bedrijfsleider(s): minstens 5 dagen begeleiding door de persoon die verantwoordelijk is voor de expertise en al het interne werk dat daaruit voortvloeit moeten worden opgenomen in het personeelsplan van de onderneming.

Stap 2: Tussentijdse validering van het traject (1 maand)

12

Na stap 1 moet het stappenplan, dat aan het einde van de diagnose wordt voorgesteld, gevalideerd worden door het gewest, via een ad-hoccomité. De valideringsfase duurt maximaal een maand.

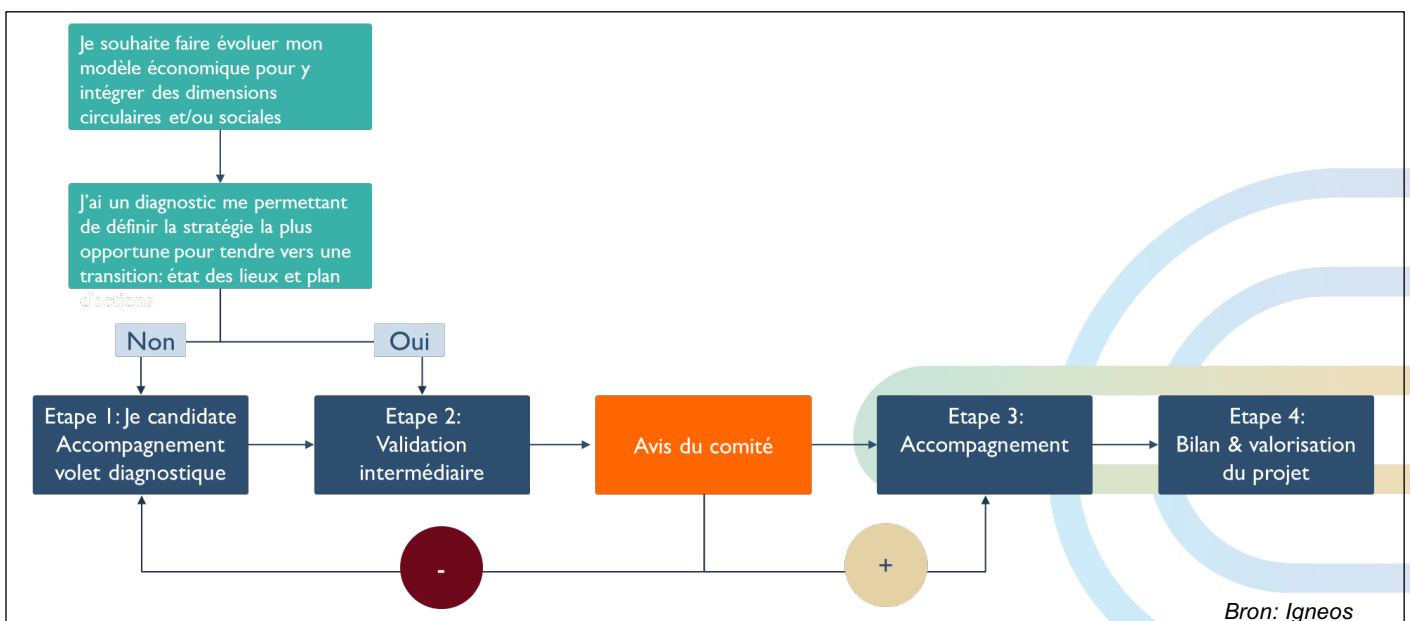
Ondernemingen die door deze fase betreft zijn en zich ertoe verbinden het actieplan uit te voeren, worden door het Gewest als "voorbeeldig" beschouwd en komen in aanmerking voor [hogere "premies" en steun voor economische ontwikkeling](#).

Stap 3: Uitvoering van het actieplan

Tijdens stap 3 wordt de begeleiding voortgezet om de uitwerking van het actieplan te vergemakkelijken. Deze begeleiding op maat kan zowel methodologisch als technisch van aard zijn. Ze kan ook gebeuren in de vorm van het delen van informatie, een opleiding en/of een intensieve begeleiding voor specifieke fasen van de uitvoering van het project. Samengevat zal ze worden aangepast aan de aard en de intensiteit van de bij u, voor uw onderneming vastgestelde behoeften

Stap 4: Balans en valorisering van het project

In deze laatste stap wordt u gevraagd de balans op te maken van uw transitietraject en uw ervaringen te delen. Het gewest zal de resultaten valoriseren en die kunnen worden meegedeeld op colloquia of via valoriseringsfiches van goede praktijken, zowel op gewestelijk als op federaal niveau.

Interesse? Sluit aan bij de gemeenschap van ondernemingen die al worden ondersteund bij hun transitie!

Wie kan deelnemen?

Het programma Shift my enterprise richt zich tot micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (ongeacht hun statuut: bv, cv, vzw, zelfstandige, enz.) met een maatschappelijke zetel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die bereid zijn om intern personeel in te zetten.

Winkels komen niet in aanmerking voor deze oproep tot blijken van belangstelling, aangezien er een specifiek begeleidingsaanbod komt om hen te helpen naar voorbeeldigheid (contacteer retail@hub.brussels voor meer info).

Onder welke voorwaarden?

- beantwoorden aan de Europese definitie van kleine en middelgrote ondernemingen, namelijk minder dan 250 personeelsleden hebben en een omzet van minder dan 50 miljoen euro of een totale balans van minder dan 43 miljoen euro;
- meer dan drie jaar bestaan met twee afgesloten boekjaren;
- een gezonde financiële situatie kunnen aantonen;
- in aanmerking komen voor het stelsel van de-minimis steun (het totale bedrag aan overheidssteun mag het plafond van 300.000 euro per geconsolideerde onderneming over een periode van drie opeenvolgende jaren niet overschrijden);
- geen openbaar bedrijf zijn⁹

Wat zijn de selectiecriteria?

De meest gemotiveerde ondernemingen en de ondernemingen waarvan de transitie van de activiteiten de grootste positieve impact zal hebben op de maatschappij, krijgen voorrang. Een adviescomité zal beslissen tussen de kandidaat-organisaties op basis van de volgende criteria:

1. De **uitdagingen en opportuniteiten** van een economische transitie voor uw onderneming
2. De **motivatie en mate van betrokkenheid** bij het operationele team en de directie van de kandidaat-organisatie
3. De potentiële **impact en toegevoegde waarde** voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

⁹ Een openbaar bedrijf is "elk bedrijf waarop overheden rechtstreeks of middellijk een dominerende invloed kunnen uitoefenen uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of de desbetreffende voorschriften". Definitie van de Europese Commissie in richtlijn 80/723 van 25 juni 1980 betreffende de doorzichtigheid in de financiële betrekkingen tussen Lid-Staten en openbare bedrijven

Wat is de planning van de oproep tot het indienen van blijken van belangstelling?

Deze oproep tot het indienen van blijken van belangstelling bestaat uit een voortdurend selectieproces met 3 verschillende kandidatuurperiodes die lopen tot eind 2024.

1. 1e kandidatuurperiode: tot 15 juli
2. 2e kandidatuurperiode: tot 15 oktober
3. 3e kandidatuurperiode: tot 15 december

First come, first served. Zodra het quotum van geselecteerde ondernemingen is bereikt, zal de oproep tot het indienen van blijken van belangstelling worden afgesloten. U ontvangt uiterlijk 2 maanden na het indienen van uw kandidatuur een antwoord, met uitzondering van de 1e kandidatuurperiode, waarvoor u uiterlijk op 15 september een antwoord ontvangt.

Hoe deelnemen?

Kandidaturen moeten worden ingediend via een elektronisch formulier op het online kandidatuurplatform <https://www.shiftmyenterprise.brussels>.

Het kandidatuurdossier moet het volgende bevatten: een gedetailleerde beschrijving van het ontwikkelingsproject van de onderneming, haar economische en financiële situatie, details over de inzet voor een ecologische en/of sociale transitie en alle elementen die het mogelijk maken te oordelen over haar motivatie en haar beschikbaarheid om het project uit te voeren.

Daarnaast moet een verklaring op erewoord worden toegevoegd aan het dossier (een template hiervoor kan gedownload worden van [het online kandidatuurplatform](#)). Deze verklaring moet worden ondertekend door een persoon die wettelijk gemachtigd is om de onderneming te verbinden (om in aanmerking te komen, moet het dossier worden gevalideerd door de persoon die de directie of de raad van bestuur van de onderneming vertegenwoordigt).

Hulp nodig vooraleer te kandideren?

Heeft u vragen over de aanvraagprocedure of de aard van de geboden ondersteuning? Wilt u de uitdagingen inzake ecologische en economische transitie voor uw bedrijfsproject evalueren? Vraagt u zich nog af waarin het belang schuilt van een kandidaatstelling?

Win tijd en contacteer ons rechtstreeks via info@shiftmyenterprise.brussels

Na een kennismakingscontact zal een eerste basisdiagnose van uw bedrijfsproject de uitdagingen, obstakels en kansen rond meer duurzame bedrijfsmodellen identificeren.

Wat zijn de selectiecriteria?

De meest gemotiveerde ondernemingen en de ondernemingen waarvan de transitie van de activiteiten de grootste positieve impact zal hebben op de maatschappij, krijgen voorrang. Een adviescomité zal beslissen tussen de kandidaat-organisaties op basis van de volgende criteria:

1. De **uitdagingen en opportuniteiten** van een economische transitie voor uw onderneming

2. De **motivatie en mate van betrokkenheid** bij het operationele team en de directie van de kandidaat-organisatie
3. De potentiële **impact en toegevoegde waarde** voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

